

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114235395
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:1114235395.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobkyne: Y. X., A.. XX.XX.XXXX, W. M., XXX XX M., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 11C/189/2015-209 zo dňa 1. októbra 2018 takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 252,27 Eur tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi 252,27 Eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol takto:

„Žalobu v časti o zaplatenie 252,27 Eur zamietla.

Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.06.2007 uzavretej medzi stranami sporu vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 13/ o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všeobecnou administratívou s tým spojenou, je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde 29.07.2014 domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 252,27 Eur a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným č. XXXXXXXX, v bode 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou a trov konania. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že 28.06.2007 uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 14.000,- Sk za poplatok 7.600,- Sk na šesť mesiacov. Žalovanému mala žalobkyňa vrátiť spolu 21.600,- Sk, ktoré aj uhradila. Poplatok z úveru tak predstavoval 108,57 %. Už na prvý pohľad ide o veľmi úžerný poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi, predovšetkým pre jeho neprijateľnosť. Žalovaný jej neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok, v dôsledku čoho je podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyše, predmet administratívneho poplatku je neurčitý. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku, ktorý je odporujúci dobrým mravom a teda podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Úroky sú úžerné a administratívny poplatok neprijateľný. Oproti bankám sú úroky a poplatok niekoľkonásobne

vyššie. Naliehavý právny záujem žalobkyňa odôvodnila tým, že na základe úspechu súvisiaceho s rozhodnutím o neprijateľnosti zmluvných podmienok si chce uplatniť primerané finančné zadostučinenie.

3. Vo vyjadrení k žalobe z 19.09.2014 žalovaný vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, ktorú odôvodnil tým, že právo podliehajúce režimu premlčania je aj určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky na základe ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka. Premlčujú sa zásadne všetky majetkové práva (s výnimkou práv uvedených v ustanovení § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31. marca 1983 a s nimi úzko súvisiacich práv), pričom nie je rozhodujúce, či tieto práva sú obsahovou súčasťou majetkovoprávných alebo osobnomajetkových vzťahov. K majetkovým vzťahom, práva z ktorých sa premlčujú, nepatria len pohľadávky z týchto vzťahov vznikajúce, ale aj práva s týmito vzťahmi úzko súvisiace, akými sú práva vzniknuté z porušenia právnej povinnosti, zo zodpovednosti za vady, z omeškania dlžníka a pod.. Záver o premlčateľnosti práva žalobcu vyplýva z povahy tohto práva. Opačné stanovisko by totiž viedlo k spoločensky neúnosným situáciám, že vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú a domáhať sa vrátenia poskytnutého plnenia z takto zneplatnenej zmluvy by bolo možné bez akéhokoľvek časového obmedzenia, dokonca po tom, keď sa už premlčalo samotné právo oprávneného účastníka na vydanie bezdôvodného obohatenia. Takýto záver by bol v rozpore s požiadavkou stability právnych vzťahov. Pretože zákon výslovne neustanovuje dobu, v ktorej možno uplatniť právo na vyslovenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú, oprávnený účastník môže toto právo uplatniť vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe počítanej odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby treba v danom prípade chápať širšie než ako vznik možnosti podať žalobu (*actio nata*). Možnosť uplatnenia práva vyplývajúceho z odstúpenia od zmluvy zahŕňa v sebe nielen možnosť domôcť sa svojich subjektívnych práv na súde (napr. určenia, že zmluvná podmienka je neprijateľná), ale aj možnosť uplatniť svoje subjektívne právo jednostranným právnym úkonom, odstúpením od zmluvy, adresovaným druhej zmluvnej strane. V danej veci k uzatvoreniu zmluvy o úvere došlo 29.06.2007, preto k odstúpeniu od zmluvy resp. k podaniu určovacej žaloby mohlo dôjsť najskôr 30.06.2007 a právo žalobcu sa premlčalo 30.06.2010. Keďže žalobkyňa si právo uplatnila žalobou podanou 29.07.2014, išlo o uplatnenie premlčaného práva, ktoré nemožno oprávnenej priznať. Ďalej uviedol, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo a akýkoľvek nárok na jeho vydanie podlieha zákonnej premlčacej dobe. Zmluva nemá charakter spotrebiteľskej zmluvy, preto nemusí obsahovať ani údaj o RPMN. Zároveň poukazoval na absenciu skutočností rozhodujúcich pre určenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Požadovaný nárok žalobkyne sa stal premlčaný v objektívnej premlčacej lehote 13.02.2011. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie rozsudkom z 08.09.2015 rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 252,27 Eur a určil, že zmluvná podmienka v zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi konania č. 8570152, bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3, zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 13Co/223/2015 z 22.03.2017 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení tohto rozhodnutia uviedol, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia považoval za premlčaný v dvojiročnej subjektívnej aj trojiročnej objektívnej lehote. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu žalobkyňa ako spotrebiteľka sa mala dozvedieť o tom, že bezdôvodné obohatenie bolo získané a kto ho získal už dňom uzatvorenia zmluvy o úvere, t. j. 28.06.2007 a týmto dňom jej začala plynúť dvojiročná subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula 28.06.2009, ale aj trojiročná objektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula 28.06.2010. Odvolací súd sa však k premlčaniu nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nevyjadril.

5. Na základe vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol pre uplynutie dvojiročnej subjektívnej, aj trojiročnej objektívnej doby.

6. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že žalobkyňou označená podmienka v zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, preto je absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a právo dovolať sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu sa nepremlčuje,

preto je námietka premlčania práva na určenie neprijateľnosti podmienky vznesená žalovaným nedôvodná.

7. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 37 ods. 1, § 39, § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného do 31.12.2007.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP. Keďže žalobkyňa mala úspech v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a žalovaný v časti vydania bezdôvodného obohatenia, súd rozhodol tak, že žiadnej zo sporových strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

9. Proti tomuto rozsudku, v rozsahu jeho výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 252,27 Eur a výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní žalobkyňa tvrdila, že pri bezdôvodnom obohatení spočívajúcom v splátkach úveru, ktoré získava dodávateľ na úkor spotrebiteľa nikdy nenastáva začatie plynutia objektívnej premlčacej doby súčasne so subjektívnou, iba ak by sme vychádzali z predpokladu, že státisíce úverových dlžníkov splácajú dodávateľom splátky nad rámec skutočného dluhu dobrovoľne, teda vediac, že platia dodávateľovi platby, na ktoré dodávateľ nemá nárok a chcú sa nechávať okrádať. Popritom zdôraznila, že nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny, prijal protizákonne. Žila v omyle, že žalovaný tieto platby prijíma v súlade so zákonom a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva, pričom verila tomu, že žalovaný pri poskytovaní úveru postupuje s náležitou odbornou starostlivosťou a predovšetkým podľa zákona. Na preukázanie svojich tvrdení citovala niekoľko rozhodnutí súdov Slovenskej republiky i Českej republiky, predmetom ktorých bola otázka začatia plynutia objektívnej, resp. subjektívnej premlčacej doby. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalovaného zaviazne na vydanie bezdôvodného vo výške 252,27 Eur a náhradu trov konania prizná žalobkyňi v plnom rozsahu.

10. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaný vyjadril podaním z 03.12.2018, v ktorom uviedol, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú ustanovuje zákon. Žalobkyňa plnila na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Žalovaný naďalej tvrdil, že požadovaný nárok žalobkyne zo zmluvy o úvere je premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu, tak ako to uvádza súd v odôvodnení svojho rozsudku. V súvislosti s tým tvrdil, že na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade, s poukazom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere preukázať, že žalovaný v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

12. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

13. Nakoľko žalobkyňa napadla rozsudok len v rozsahu výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 252,27 Eur a výroku o trovách konania, odvolací súd nemohol podrobiť súdnemu prieskumu výrok rozsudku, ktorým súd určil zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 28.06.2007 uzavretej medzi stranami sporu vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 13/ o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všeobecnou administratívou s tým spojenou, z dôvodu jej neprijateľnosti, za neplatnú.

14. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

15. V predmetnom spore nebolo sporným to, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola 28.06.2007 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá bola správne posúdená ako zmluva spotrebiteľská, uzatvorená v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Spornou bola námietka premlčania vznesená žalovaným, ktorú súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vyhodnotil tak, že žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol, pretože odvolací súd v bode 15. citovaného uznesenia výslovne konštatoval, že žalobkyni uplynula dvojročná subjektívna, aj trojročná objektívna doba.

16. Odvolací súd v tomto odvolacom konaní dospel k inému právnemu názoru, než bol vyslovený odvolacím súdom v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, avšak ktorý názor nie je rozporný s v súčasnej dobe prevládajúcou judikatúrou vo vzťahu k otázke premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zmene názoru nebráni žiadna procesná norma, hoci odvolací súd pripúšťa, že takáto prax narúša princíp predvídateľnosti rozhodnutia a právnej istoty. Odvolací súd svoj procesný postup obhajuje aj poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/198/2017 z 19. 03. 2018, v odôvodnení ktorého dovolací súd uviedol: „... dovolací súd pripomína, že už v niektorých rozhodnutiach (8 MCdo/4/2014, 3Cdo/233/2016, 3Cdo/57/2017) uviedol, že nový (judikatúrou nanovo, prípadne inak formulovaný) právny názor sa aplikuje aj do minulosti (retrospektívne). Vychádza sa z prevažujúceho prístupu, že súd právo netvorí, ale iba nachádza. Pokiaľ dôjde k zmene judikatúry bez zmeny právnej normy, nejde o zmenu právneho pravidla; ide o tú istú normu, iba je nanovo vyjadrený jej obsah. Z toho vyplýva, že účinky zmeny judikatúry nemožno obmedziť len do budúcnosti. Súd, ktorý rozhoduje po zmene judikatúry nemôže vedome aplikovať nesprávny, judikatúrou už prekonaný názor. Nový právny názor je vzhľadom na to potrebné aplikovať aj na všetky už prebiehajúce konania. Tým sa prípustné retrospektívne pôsobenie zmeny judikatúry líši od neprípustného retroaktívneho pôsobenia právnych noriem....“

17. Senát odvolacieho súdu v inom zložení sa v odôvodnení predošlého rozhodnutia zameril na posúdenie dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným. Jeho záver, že subjektívna lehota na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia začala žalobkyni plynúť zaplatením príslušnej splátky úveru nad rámec zákonom ustanovenej povinnosti, je potrebné považovať za nesprávny.

18. S uvedeným právnym záverom sa senát odvolacieho súdu rozhodujúci o odvolaní žalobkyne z 01.11.2018 nestotožnil. Za situácie, že zmluva o úvere obsahovala zmluvnú podmienku, podľa ktorej „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie/uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ a ktorú súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako neprijateľnú, žalobkyni vzniká právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu prevyšujúcom istinu úveru, keďže plnenie žalobkyne nad rámec sumy zodpovedajúcej výške úveru predstavuje plnenie bez právneho dôvodu a má za následok vznik bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka na strane žalovaného, ktorý takéto plnenie prijal.

20. Občiansky zákonník v ustanovení § 107 upravuje premlčaciu dobu pre vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom rozlišuje medzi subjektívnou (§ 107 ods. 1) a objektívnou premlčacou dobou (§ 107 ods. 2). Začiatky ich plynutia sú upravené odlišne.

21. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

22. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

23. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986).

24. V prípade plnenia bez právneho dôvodu je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je totožný so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby, t. j. momentom vzniku bezdôvodného obohatenia s poukazom na zákonnú fikciu znalosti právnych predpisov. Je zrejmé, že v danom prípade bol medzi žalobkyňou a žalovaným zmluvou z 28.06.2007 založený spotrebiteľský záväzkový vzťah. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, čo vyslovil aj NS SR v uznesení vo veci 6 MCdo 9/2012. Odvolací súd pripomína rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro v časti, v ktorej sa uvádza: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah“ (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

25. V súlade s vyššie vysloveným právnym názorom odvolací súd konštatuje, že subjektívna premlčacia lehota žalobkyni na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia začala plynúť pred podaním žaloby v roku 2014, kedy sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení žalovaného od združenia HOOS, ktoré tvrdenie prednesené žalobkyňou na pojednávaní dňa 08.09.2015 žalovaný nepoprel.

26. Odvolací súd je aj toho názoru, že pre posúdenie objektívnej premlčacej lehoty je potrebné vychádzať z 10-ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Súd konštatuje, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, je podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaný ako odborná organizácia pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Mal vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňoval v rozpore so zákonom a napriek tomu tak postupoval v množstvách ďalších zmlúv a jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech v zmysle ust. § 107 ods. 2 OZ (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 2Co 9/2012, sp. zn. 16 Co/19/2018, 22 Co/38/2018 a iné).

27. S poukazom na uvedené odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej rozsahu v súlade s § 388 CSP a žalobe o zaplataenie 252,27 Eur vyhovel.

28. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana mala v celom konaní plný úspech, teda má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).